

Ailede Merhamet

2 Mart 2022

Maddi imkânların çok fazla olduğu, maneviyatın ise körelmeye yüz tuttuğu bir çağda yaşamaktayız. Merhamet, şefkat, diğerkâmlık gibi ulvi duygular can çekişmekte iken, öfke, hiddet ve şiddet dünyayı abluka altına almakta, haksızlık ve zulümle insan insanlığından çıkmakta, hayatı yaşanmaz hale getirmekte, kendi kuyusunu kendisi kazmakta.

İnsanlığını kaybetmeye yüz tutan insanlığın bugün en çok ihtiyaç duyduğu duygu merhamettir.. Peki merhamet nedir?

Merhamet, insanı kendine ve başkalarına iyilik ve yardım etmeye yönlendiren acıma duygusudur. Merhamet sıradan bir acıma duygusu değildir. Merhametten, bütün yaratılmışlara sevgi ve şefkatle yaklaşma, onları kötülükten ve zulümden koruma ve kurtarma, yardım etme, bağışta bulunma, affetme gibi güzel huy ve davranışlar ortaya çıkar.

Merhamet; sevgi, saygı, sabır, doğruluk vb. gibi yaşanarak öğrenilen duygulardandır. Merhamet duygusu, ancak sevginin, saygının, şefkatin, hoşgörünün, yardımlaşmanın, yaşanıldığı eğitim ortamlarında gelişebilir. Yani baskı, korku, kin, tehdit, nefret, öç alma gibi duyguların hâkim olduğu ortamlardan merhametli insan yetişmesi zordur. Sevgi sevgiyi, korku korkuyu, merhamet merhameti doğurur.

Merhamet insanın, temel insanî duygularından biridir. Bu duyguya sahip olmayan bir insan her türlü felakete sebep olabilir. Bu durumda merhamet duygusunun, insanlığı hatırlatan sıfatların önemlilerinden olduğunu söyleyebiliriz. Rahmet ve şefkat duygusundan yoksun bulunan kalbin sahibi, kaba, katı, acımasız bir insan olur. Bu kötü vasıflardan ise zulüm ve adaletsizlik, bunlardan da huzursuzluk doğar.

Bildiğimiz gibi Yüce Allah, Rahmân ve Rahîm'dir. İnsanlarda ve bütün canlılarda bulunan acıma ve merhamet duygusu da Allah'ın Rahmân sıfatından gelmektedir. Efendimiz şöyle ifade buyurmuştur:

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم إن الرحم شجنة من الرحمن

"Şüphesiz acıma, merhamet duygusu Rahmân'dan bir cüzdür." [Buhârî, Edeb 13; Tirmizî, Birr 16.] Yine meşhur bir hadîs-i kudsîde, "Şüphesiz rahmetim gazabımdan öne geçmiştir." [Buhârî, Tevhîd 15, 22; Müslim, Tevbe 14-16.] buyrulur.

Kalbinde merhamet duygusu taşıyan bir insan, içinde ilâhî bir cevher taşıyor demektir. Merhameti olmayan kişi, bu ilâhî nimetten nasipsiz kalmıştır. Hz. Peygamber'in çocukları sevip okşamasına hayret eden ve on çocuğundan hiçbirini öpmediğini övünerek söyleyen bedeviye,

"Şâyet Allah senin kalbinden merhameti söküp almışsa, ben sana ne yapabilirim? Merhamet etmeyen merhamet edilmez." [Buhârî, Edeb 18.] buyurması da bunu gösterir.

Yine Efendimiz şöyle buyurmuştur: "Allah, merhametli olanlara rahmetle muamele eder. Siz yeryüzündekilere merhametli olun ki, göktekiler de size rahmet etsinler. Rahim (akrabalık bağı) Rahmân'dan bir bağıdır. Kim onu korursa Allah onunla (rahmet bağı) kurar. Kim onu koparırsa, Allah da ondan (rahmet bağını) koparır." [Ebû Dâvûd, Edeb 4941; Tirmizî, Birr 16.]

Merhamet ağlamayı, affetmeyi, el uzatmayı, feda etmeyi öğreten bir duygudur. Allah'ın yarattıklarından hiç birine zulmü revâ görmeyip ve içlerindeki âcizlerin zayıf hallerine acıyıp imdat ve yardımlarına koşmaktır. Bu durumda merhamet, "yüksek derecede bir şefkat" adını alır. Merhamet insanı hayvanlara bile şiddetten uzak yumuşak bir şekilde davranmaya teşvik eder.

Merhamet, ahlaki erdemlerin en büyüklerindendir. Fakat nezâketle yapılmayınca tadı kalmaz ve merhamet olunan kişiyi hoşnut etmez. Çünkü merhametin insandaki yeri kalptir, gönüldür. Gönülden gelen bir şeyde ise katlanma ve zorlanmanın olması söz konusu değildir Merhamet, insana mağlup olan hasmın hata ve kusurunu af ve düşmanları dost ettirir.

Merhamet en büyük güçtür; şiddet ise aslında güç gibi görünse de güçsüzlük göstergesidir. O halde baskı, korku, tehdit, kin, nefret, öç alma gibi duygular yerine; sevgi, saygı, hoşgörü, merhamet vb... olumlu duyguları çocuklarımıza ve gençlerimize öğretmeliyiz.

Kıymetli kardeşlerim..

Çocuğun, sağlıklı bedensel, ruhsal ve sosyal gelişimi sevgi dolu, sıcak bir ortamda yetişmesine bağlıdır. Böyle bir ortamı sağlayan ilk ve temel topluluk kuşkusuz ailedir. Merhamet duygusunun kazanılmasında da ailenin etkisi kaçınılmazdır. Kur'ân, merhametin ailede eşler arasından başlayarak, çocuklar ve komşular şeklinde dışa doğru bir açılımla devam etmesi gerektiğine dikkatlerimizi çekmektedir:

وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنُبِ
وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ

"Allah'a kulluk edin ve hiçbir şeyi O'na ortak koşmayın. Ana babanıza, akrabalarınıza, yetimlere ve muhtaçlara, yakın komşuya, uzak komşuya, yanınızdaki arkadaş, yolda kalmış ve emriniz altında bulunanlara iyilik yapın." [4/Nisâ, 36.] şeklindeki âyetin bu noktaya işaret ettiğini ifade edebiliriz. Bu âyette yer alan ihsan-iyilik emrini yerine getirmek için öncelikle merhamet sahibi olmak gerekmektedir. Çünkü merhametin olmadığı yerde gönülden, samimî iyilik ve ihsanın olabilmesi mümkün değildir. Bu âyete göre, ihsan ve iyilik yapılması istenenler, yakın aile üyelerinden başlayacak, genişleyerek toplumun bütün katmanlarına ulaşacaktır.

Aile Ortamında Merhamet

Canlılar âleminde ebeveynine en fazla ihtiyaç duyan varlığın insan olduğu bilinmektedir. Dolayısıyla ailenin, insan varlığının kaçınılmaz bir sonucu olarak ortaya çıkan doğal bir kurum olduğu söylenebilir. Nitekim insanlar arasında ikili ilişkilerin başladığı ilk mekânın aile ortamı olduğunu başta eğitimciler olmak üzere hemen herkes kabul etmektedir. Aile ortamı, bireyin ebeveyn, kardeş, dede ve nine ilişkileri doğrultusunda sosyal davranışlar sergilemeye başladığı ilk mekândır. Bu noktadan hareketle, kişiyi bireysellikten kurtarıp, ikili ilişkiler dünyasına geçmesini sağlayan aile ortamının, merhamet duygusunu öğretmek açısından önemi açıktır.

Eşler Arasında Merhamet

Ailede asıl olması gereken, sevgi ve saygıya dayalı bir birlikteliğin kurulmasıdır. Bunu merhametin tamamladığını söyleyebiliriz. Sevgi ve saygının azaldığı ve doğal sınırların aşıldığı durumlarda aile içerisinde bile çok ağır sorunlar yaşanabilmektedir. Aile bireyleri arasındaki sorunların, zaman zaman düşmanlık derecesine kadar varabildiğini görüyoruz. Nitekim Kur'ân,

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ وَأَوْلَادِكُمْ عَدُوًّا لَكُمْ فَاحْذَرُوهُمْ وَإِنْ تَعَفَّوْا وَتَصَفَّحُوا وَتَغْفِرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

"Ey iman edenler! Eşlerinizden ve çocuklarınızdan size düşman olanlar da vardır. Onlardan sakının ama affeder, kusurlarını başlarına kakmaz (ve onları hoş görürseniz), bilin ki, Allah çok bağışlayan ve çok merhamet edendir." [64/Teğâbûn, 14.] mealindeki ayetle böyle bir aileye dikkat çekmektedir.

Aile düzeninin bozulmaması, sağlıklı bir şekilde yürümesi için eşlere çok önemli görevler düştüğü bilinen bir gerçektir. Toplum düzeninin aileden başlaması nedeniyle, aile içi ilişkiler, karşılıklı anlayış ve merhamet çerçevesinde yürütülmelidir. Bu nedenle,

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَرْتُبُوا النِّسَاءَ كَرْهًا وَلَا تَعْضُلُوهُنَّ لِتَذْهَبُوا بِبَعْضِ مَا آتَيْنَهُنَّ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ مُبَيَّنَةٍ وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا

"Ey iman edenler! Hanımlarınıza onların arzusu hilafına (baskı yaparak) mirasçı olma(ya çalışma)nız helal değildir. Açık bir hayâsızlık yapmadıkça, vermiş olduğunuz herhangi bir şeyi geri almak amacıyla onlara baskı yapmayın. Hanımlarınızla güzel bir şekilde geçinin, çünkü onlardan hoşlanmıyor olsanız bile, olabilir ki hoşlanmadığınız bir şeyi, Allah büyük bir hayra vesile kılmış olabilir." [4/Nisâ, 19.] meâlindeki âyetin son kısmında yer alan, "Hanımlarınızla güzel bir şekilde geçinin, çünkü onlardan hoşlanmıyor olsanız bile, olabilir ki hoşlanmadığınız bir şeyi, Allah büyük bir hayra vesile kılmış olabilir." bölümünün, kurulu bir aile düzeninin basit sebepler nedeniyle yıkılmaması için gereken gayretin gösterilmesi gerektiğine işaret olduğunu söyleyebiliriz.

Bu âyet, her iki tarafın farklı psikolojik yapıda olabilecekleri ve zaman zaman birbirinin hoşlanmadıkları şeyleri yapabileceklerini, ancak merhametten ayrılmamaları gerektiğini bildirmektedir. Taraflar merhametle davrandıkları müddetçe hoşlanılmayan yönler, zamanla

diğer güzelliklerle  rt lebilecektir. Bu nedenle kendi istek ve anlayışlarımızın ötesinde muhataptaki diğer güzellikleri fark edip, merhametle yaklaşmak gerekir.

 nemli olan hoşa gitmeyen davranışa, hoşa gitmeyen davranışla karşılık vermek değil, hayırla, g zellekle, merhametle yaklaşmaktır. Nitekim bu tür yaklaşımlar, Allah'ın eşler arasında bir güzellik ve hayır yaratmasına vesile olacaktır. Merhamet çevresinde keşfedilebilecek güzellikler, eşler arasındaki sevginin yeniden canlanmasına vesile olacak ve sevgi de onları mutluluğa götürecektir.

Kadın ve erkeğin, yaratılması ve birbirine eşler olmasının nedenini anlatan řu âyet eşleri merhametli olmaya davet etmektedir:

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

"O'nun varlığının delillerinden, ayetlerinden biri de size kendi cinsinizden, kendileriyle s k n bulacağınız eşler yaratması ve aranızda sevgi ve merhameti yerleştirmesidir." [30/Rûm, 21.] Eşler arasındaki ilişkide Allah, zulüm ve haksızlığa göz yumulmasına razı olmaz. Nitekim herhangi bir anlaşmazlık sonucunda eşler arasında boşanma kararı alınmışsa bile bunun, her iki tarafın rızasıyla adalet ölçüleri içerisinde olması gerektiği bildirilmektedir.

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ سَرِّحُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَلَا تُمْسِكُوهُنَّ ضِرَارًا لَتَعْتَدُوا وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ

[2/Bakara, 231.]

Muktedirdi, güçlüydü, onun sahibiydi. Kırbacını kaldırdı, indirdi, kaldırdı, indirdi; kölesini dövüyordu. Birden arkasından bir ses duydu: "şunu bil ki Ebû Mes' d..." Arkasını döndü, Allah Res l 'n  gördü. "şunu bil ki Ebû Mes' d, Allah'ın senin üzerindeki gücü, senin bu k le üzerindeki gücünden daha fazladır." diyordu. Kendisini tek muktedir sanan ve tek hak sahibi hisseden bir insan i inne sarsıcı bir uyarı! Elindeki kırbacı derhal bırakmıştı Medineli sahâbî Eb  Mes' d. Allah Res l 'n n kendisini böyle etkili bir şekilde uyarışını anlatırken, bir daha hiçbir kölesini d vmediğini ve o köleyi de Allah rızası için azat ettiğini söylemişti (Müslim, Eym n, 34).

 lk aile içi şiddet kabil habil  lemlerin Rabbi, "Rahmetim gazabımı geçti." buyururken (Buhârî, Tevhîd, 22), O'nun bazı kulları acımasızlığı se ti.  lemlere rahmet olarak gönderilen" (Enbiy , 21/107)

Peygamber Efendimiz diyor ki,

"خيركم خيركم لأهله، وأنا خيركم لأهلي"

"Sizin en hayırlınız, ailesine karşı en hayırlı olanınızdır. Ben de aileme karşı en hayırlı olanıyım." (Tirmizî, Men k b, 63)

Biz, Kur'an-ı Kerim'in ifadesiyle, birbirimizle huzur bulalım (Rûm, 30/21), eşlerimiz elbisemiz olsun (Bakara, 2/187), birbirimizi iyiliğe yöneltelim, kötülükten uzak tutalım (Tevbe, 9/71) diye aile kuruyoruz.

"Kıyamette en ağır azap görecekler, insanlara en çok işkence edenlerdir." (İbnHanbel, IV, 90)

AİLEMDE KADIN ŞİDDET GÖRMESİN

Sevgili Peygamberimiz, "Kadınlar, erkeklerle birlikte bir bütünü tamamlayan diğer yarıdır." buyuruyor.(EbûDâvûd, Tahâret, 94)

"Mümin bir kimse, eşine nefret beslemesin. Çünkü onun bir huyunu beğenmezse de hoşlanacağı başka bir huyu mutlaka vardır." (Müslim, Radâ', 61)

"Kadınlar konusunda Allah'tan sakının (O'na hesap vereceğinizi unutmayın). Çünkü siz onları Allah'ın emaneti olarak aldınız ve Allah'ın adıyla (nikâh kıyarak) kendinize helâl kıldınız." (Müslim, Hac, 147)

"Allah'ın hanım kullarına vurmayın! ... Hanımlarını döven adamların sizin hayırlılarınız olduğunu sanmayın!" (EbûDâvûd, Nikâh, 41-42)

Hz. Âişe'nin ifadesi ile "bir kadına ya da bir hizmetçiye tek bir tokat bile atmamıştı." (Müslim, Fedâil, 79)

Allah Rasulü (sav) geçimsizlik durumunda anlaşma mümkün değilse eşlerin ayrılması yoluna başvurmuş, söz gelimi hanımını döverek kolunu kıran sahâbî Sâbit b. Kays'a müsamaha göstermemişti. Sâbit'in hanımı Cemile, benzeri sebeplerle öteden beri şikâyetçi olduğu evliliğini artık devam ettirmek istemediğini söyleyince, Peygamberimiz Sâbit'i çağırıp eşini boşamasını istemişti. (Nesâî, Talâk, 53).

"Kol kırılır, yen içinde kalır." "Kocadır, döver de sever de" anlayışı yanlış...

"Müslüman, elinden ve dilinden diğer Müslümanların zarar görmediği kimsedir." (Buhârî, İman, 4)

Peygamber Efendimiz diyor ki, "Dikkat edin! Sizin, hanımlarınızın üzerinde hakkınız olduğu gibi, hanımlarınızın da sizin üzerinizde hakkı vardır." (Tirmizî, Radâ', 11)

Çocuklara Karşı Merhamet

İnsanlar için çocuğun sevimli kılındığını [3/Âl-i İmrân, 14.] ve onların dünyanın süsü [18/Kehf, 28.] olduğunu ifade eden Kur'an, aynı zamanda bir sınav vesîlesi olduğunu da beyan etmektedir. [8/Enfâl, 28, 64/Teğâbûn, 15.] Kur'an'ın, dünya süsü, sevimli bir varlık ve aynı zamanda bir sınav olarak tanımladığı çocuklarda, her zaman bu özelliklerin bulunmasının istendiğini ifade edebiliriz.

Allah'ın (c.c) ana babaların kalbine koyduğu dikkat çekici duygulardan biri de evlâda karşı sevgi ve şefkat duygusudur. Bu , çocuk eğitiminde son derece önemli bir duygudur. Çocukların kahrını çekmek ve onları yetiştirmek ancak sevgi ve merhametle mümkündür.

Çocukların ahlak gelişiminde sevgi ve merhamete dayanan ilişkilerin önemi açıktır. Sevgi ve şefkat gören çocuğun özgüven duygusu daha kolay gelişecek ve iyilik kavramı onun zihin dünyasında yeterince yerini bulacaktır. Çünkü şefkat sahibi anne baba , çocuk için sevgi objesi haline gelmekte ve çocuk onları memnun etmek için kendi çevresine de olumlu yaklaşmaktadır. Ayrıca ailesiyle özdeşleşme süreci içinde anne babanın özelliklerini kendinde toplayarak, onlar olmadığı zaman bile çevresine saygı göstermektedir.

Eğitim sırasında şefkatle , yumuşak bir ifadeyle , sevgi ve güvenle çocuğa yaklaşım eğiticiye de çocuğa da rahatlık kazandırır. Tam tersi bir durumda , yani baskı , dayak , şiddet , korkutma gibi cezalandırıcı davranışlarla ise , sevgi ve güven ortamı zedelenir veya yok olabilir. Bu davranışlar geçici bir süre çözüm olsa da kalıcı davranış değişikliklerine yol açabilir. Çocuğun zamanla eğiticiğine (anne baba yahut öğretmenine vs...) kin duymasına , öfke beslemesine sebep olabilir. Çocuğun bu yaklaşımı , karşısındaki insanın kendi hakkında iyi şeyler düşünmediği , iyi duygular beslemediği anlayışına sürükler. Böyle bir kişinin kendisini cezalandırmasını kabullenemez. Çocuk niçin cezalandırıldığını bilmeli ve davranışlarını ona göre kontrol etmelidir.

Merhamet konusu , çocuk eğitiminde sadece çocuk ile anne baba arasında düşünülmemelidir. Bunun yanında anne babanın ve varsa diğer aile bireylerinin aralarındaki ilişkinin bu duygu üzerine kurulmuş olması gerekmektedir. Çocuk , sevgi , şefkat ve merhamet ortamında büyümelidir.

Hurma ağaçlarını taşıyan küçük bir çocuğu yakalayanlar, cezalandırması için Peygamberimizin huzuruna getirirler. Ama Peygamberimiz onu azarlamak yerine, “Evlâdım, ağaçları niye taşıyorsun?” diye sorar. “Çünkü karnım aç.” der çocuk. O zaman Peygamberimiz “Hurma ağaçlarını taşıma da altlarına dökülenleri ye.” buyurarak ona doğru davranışı öğretir. Kızıp vurmadığı gibi, aksine başını okşayarak “Allah’ım, bu yavrunun karnını doyur.” (EbûDâvûd, Cihâd, 85) diye dua eder.

Çocuk, “Allah’ın emaneti”dir. Eşsiz bir nimet,nadide bir emanet...

Enes b. Mâlik: “Resûlullah’a on sene hizmet ettim. Vallahi, bana bir kez olsun ‘Öf!’ bile demedi. Herhangi bir şeyden dolayı, ‘Niçin böyle yaptın?’ ya da ‘Şöyle yapsaydın ya!’ demedi. Yaptığım hiçbirşey için beni ayıplamadı, azarlamadı.” (Müslim,Fedâil, 51-54)

AİLEMDE YAŞLI ŞİDDET GÖRMESİN

وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا إِمَّا يَبْلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا أُفٍّ وَلَا تَنْهَرْهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا {23} وَخَفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا {24}

“Rabbin, sadece kendisine kulluk etmenizi, anne babanıza da iyi davranmanızı kesin bir şekilde emretti. Onlardan biri veya her ikisi senin yanında yaşlanırsa, kendilerine ‘öf!’ bile deme; onları azarlama; ikisine de güzel söz söyle. Onlara merhamet ederek tevazu kanadını indir ve de ki: Rabbim, Tıpkı beni küçükken koruyup yetiştirdikleri gibi sen de onlara acı.” (İsrâ, 17/23-24)

“Küçüklerimize merhamet etmeyen, büyüklerimize saygı göstermeyen bizden değildir.” (Tirmizi, Birr, 15)

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حَمَلَتْهُ أُمُّهُ وَهْنًا عَلَى وَهْنٍ وَفِصَالُهُ فِي عَامَيْنِ أَنْ اشْكُرْ لِي وَلِوَالِدَيْكَ إِلَيَّ الْمَصِيرُ

“İnsana da anne babasına iyi davranmasını emrettik. Annesi sıkıntı üzerine sıkıntıyla onu karnında taşımıştır. Onun sütten kesilmesi iki yıl içinde olur. (İşte bu yüzden) biz insana şöyle emrettik: Bana ve anne babana şükret. Dönüş ancak banadır.” (Lokmân 31/14)

Anne veya babasının yaşlılık dönemine yetiştiği hâlde gönüllerini hoş tutmayı, onlara hizmet ederek Allah’ın rızasını kazanma fırsatını kaçıranı, Peygamberimizin “Burnu sürtülsün!” (Müslim, Birr, 9)diyerek kınadığını unutmayalım.

Unutmayalım ki, Allah’ın merhametine mazhar olmanın en etkili yollarından biri, insanlara merhamet etmektir. Peygamber Efendimiz bu gerçeği şöyle dile getirir: “İnsanlara merhamet etmeyene Allah da merhamet etmez.”(Buhârî, Tevhid, 2)Hele de bu insanlar, eşimiz, çocuklarımız, aile büyüklerimiz ise...

Cihan ÖZEL / Adapazarı İlçe Vaizi